

LC č.5

Meno: Soňa Ondáková

Dátum: 17.3.2016

Názov: Pozorovanie vzájomných premien mechanických foriem energie pri pohybe telesa po naklonenej rovine

Pomôcky: 2 guľôčky, stopky, dĺžkové meradlo, doska so žliabkom

Teoretická časť: Guľôčka na naklonenej rovine má v polohe 1 potenciálnu energiu $E_p = mgh_1 = mgl_1 \sin \alpha$
 Po uvoľnení a po prechode na vodorovnú rovinu má kinetickú energiu $E_k = \frac{1}{2}mv^2 < E_p$, kde v je rýchlosť, ktorou opúšťa naklonenú rovinu. Časť mechanickej energie $E_p - E_k$ sa premení na iné formy. Ak predpokladáme, že pohyb guľôčky po NR je RZZP so zrýchlením a , potom zo vzťahu $l_1 = \frac{1}{2}at^2$ určíme rýchlosť v , ktorou opúšťa NR a potom kinetickú energiu $E_k = \frac{1}{2}mv^2$.

Postup: 1. Zostavíme naklonenú rovinu a určíme jej uhol sklonu α
 2. Uvoľníme guľôčku z polohy 1, potom z polohy 2, 3. Zo známej dráhy l a odmeraného času t , určíme zrýchlenie a potom rýchlosť v .
 3. Meranie urobíme pre 3 polohy a pre 2 guľôčky, údaje zapíšeme do tabuľky, Vypočítame a , v , E_p , E_k .

Tabuľky:

P.č.	h	ℓ	α	v	t	E_p	E_k	$\frac{E_p - E_k}{E_p} \times 100$
1.	6	1	0,14	0,37	2,7	0,6m	0,07	88,3
2.	9	1,5	0,14	0,45	3,3	0,9m	0,1	88,8
3.	12	2	0,15	0,57	3,5	1,2m	0,16	86,6

P.č.	h	ℓ	α	v	t	E_p	E_k	$\frac{E_p - E_k}{E_p} \times 100$
1.	6	1	0,16	0,4	2,5	0,6m	0,08	86,6
2.	9	1,5	0,15	0,47	3,2	0,9m	0,1	88,8
3.	12	2	0,14	0,51	3,9	1,2m	0,13	89,1

Záver: Na základe merania sme zistili, že guľôčka mala vo výške h najvyššiu potenciálnu energiu a minimálnu kinetickú energiu. Po prechode na vodorovnú rovinu sa kinetická energia kvôli rýchlosti zväčšila a potenciálna energia zmenšila.